

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/17/2172

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	27.11.2017 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	17.10.2017
Teabevaldaja	Pärnu linna Audru osavald aadress: Pärna allée 7, Audru e-posti aadress: info@audru.ee
Teabevaldaja vastutava isik	vallasekretär
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik aadress: Xxxxxx x-x, Xxxxxx e-posti aadress: xxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie täielikult
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
Vastata vaide esitaja xx.xx.2017 (nr 6-17/xxxx), xx.xx.2017 (nr 6-17/xxxx), xx.xx.2017 (nr 6-17/xxxx-x) ja xx.xx.2017 (nr 4.2.8/xxxx-x) teabenõuetele, kas väljastades soovitud dokumendid või keelduda teabenõuete täitmisest kui selleks on seadusest tulenev alus. Keeldumise korral tuleb keeldumist põhjendada.
- 3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 7. detsember 2017.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul

Väike-Ameerika 19 / 10129 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

pöörduda Tallinna Halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 1200 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide esitaja on edastanud Audru Vallavalitsusele järgmised teabenõuded, millele vallavalitsus ei ole seaduses sätestatud tähtaja jooksul vastanud:

- xx.xx.2017, mis registreeriti numbri 4-2.8/xxxx-x all vastamistähtajaga xx.xx.
- Täiendav teabenõue xx.xx.2017 registreeriti numbri 6-17/xxxx-x all vastamistähtajaga xx.xx.2017

-Teabenõue xx.xx.2017, mis registreeriti dokumendiregistris xx.xx.2017 numbri 6-17/xxxx all vastamistähtaeg xx.xx.2017 .

-Teabenõue xx.xx.2017, mis registreeriti dokumendiregistris xx.xx.2017 numbri 6-17/xxxx all vastamistähtajaga xx.xx.2017.

2. Seoses vaidega tegi Andmekaitse Inspeksioon 26.10.2017 Audru vallale järelepärimise, millele palus vastata hiljemalt 08.11.2017

3. Kuna määratud tähtjaks vallavalitsus inspeksiooni järelepärimisele ei vastanud, tegi inspeksioon 16.11.2017 korduva järelepärimise, mille palus vastata hiljemalt 24.11.2017.

4. Seisuga 27.11.2017 ei ole vallavalitsus inspeksiooni 26.10.2017 ja 16.11.2017 järelepärimistele vastanud. Samuti ei nähtu dokumendiregistrist, et vaide esemeks olevatele teabenõuetele oleks vastatud.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt esitas vaide esitaja Audru Vallavalitsusele järgmised teabenõuded:

- xx.xx.2017 mis registreeriti kirjanumbri all xxxx-x vastamistähtajaga xx.xx.2017 palutud oli dokumente.

- Täiendav teabenõue xx.xx.2017 registreeriti kirjanumbri all xxxx-x vastamistähtajaga

xx.xx.2017 (küsitud oli ametiautode kütuse kuulimite mitte isiklike sõiduautodele ettenähtud kompensatsioon)

-Teabenõue xx.xx.2017 mis registreeriti dokumendiregistris xx.xx.2017 nr 6-17/xxxx vastamistähtaeg xx.xx.2017 soovisin konkreetseid dokumente.

-Teabenõue xx.xx.2017 mis registreeriti dokumendiregistris xx.xx.2017 nr xxxx vastamistähtajaga xx.xx.2017 palutud oli dokumente (aruanne)

Audru vallavalitsus ei ole teabenõuetele xxxx-x, xxxx-x, xxxx ja xxxx vastanud ega teatanud mis on seda takistanud tegemast.

Avaliku võimu valduses olevale informatsioonile juurdepääsu võimaldamist käsitlevad põhiseaduse (edaspidi PS) § 44 lõiked 1 ja 2. Need sätted näevad ette, et igal inimesel on õigus vabalt saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni, välja arvatud andmed, mille väljaandmine on seadusega keelatud, ja eranditult asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud andmed. Seega vaide esitaja õigus saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni tuleneb nii põhiseadusest kui ka AvTS ja teistest seadustest ja õigusaktidest.

Vaide esitaja leiab, et Audru vallavalitsus on oma tegevusega, milleks on teabenõuetele vastamata jätmine ja palutud teabe õigusvastaselt väljastamata jätmine rikkunud vaide esitaja Põhiseadusest tulenevaid õigusi mille tulemusel vaide esitaja ei ole saanud kasutada oma õigust tutvuda avalikuks kasutamiseks mõeldud informatsiooniga.

On õigusvastane, et Audru vallavalitsus vastab allakirjutanu teabenõuetele ainult juhul kui allakirjutanu on esitanud sellekohase vaide AKI-le ja kummaline, et Andmekaitse Inspeksioon kui järelevalve teostaja ei võta tarvidusele mingeid meetmeid ega sanktsioone ning laseb karistamatult allakirjutanu põhiseadusest tulenevaid õigusi järjepidevalt rikkuda.

Palun

1. tuvastada kas Audru vallavalitsus on käitunud õiguspäraselt kui on jätnud pöördumistele xxxx-x, xxxx-x, xxxx ja xxxx vastamata

2. teha Audru vallavalitsusele ettekirjutus millega kohustada vallavalitsust kohe vastama xxxx-x, xxxx-x, xxxx ja xxxx ja väljastama palutud teave või keelduma teabenõude täitmisest kui esinevad takistavad asjaolud ning karistada Audru vallavalitsust pidevalt teabenõuetele tähtaegselt vastamata jätmise eest.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Audru Vallavalitsus ei ole Andmekaitse Inspeksioonile selgitusi edastanud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Teabenõudele vastamata jätmine

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on kogu avaliku sektori asutuse valduses olev teave oma olemuselt avalik teave, millele saab juurdepääsu piirata üksnes juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus (AvTS § 3 lg 2).

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse § 19 sätestab, et kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev, võib teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega teatab teabevaldaja teabenõudjale viie

tööpäeva jooksul. Teabenõude täitmisest keeldumise alused on sätestatud AvTS §-s 23.

Antud juhul ei ole Audru Vallavalitsus vastanud vaide esitaja teabenõuetele seaduses sätestatud tähtaja jooksul ega teavitanud ka teabenõude täitmise tähtaja pikendamisest või teabenõude täitmisest keeldumisest. Seega on Audru Vallavalitsus rikkunud teabenõuetele vastamise ja menetlemise korda.

Vaide esitaja märgib vaides, et on õigusvastane, et Audru Vallavalitsus vastab allakirjutanu teabenõuetele ainult juhul kui allakirjutanu on esitanud sellekohase vaide AKI-le ja kummaline, et Andmekaitse Inspeksioon kui järelevalve teostaja ei võta tarvidusele mingeid meetmeid ega sanktsioone ning laseb karistamatult allakirjutanu põhiseadusest tulenevaid õigusi järjepidevalt rikkuda. Ühtlasi palub vaide esitaja karistada Audru Vallavalitsust korduvalt teabenõuetele vastamata jätmise eest.

Järelevalvemenetluse eesmärgiks on rikkumise lõpetamine ning õigusliku olukorra saavutamine, mitte karistamine. Nii ei näe avaliku teabe seadus teabenõudele vastamata jätmise korral järelevalve meetmena ette karistuste kohaldamist. AvTS § 51 näeb inspeksiooni järelevalve meetmena ette teabenõuetele vastamata jätmisel ettekirjutuse tegemise. Sunniraha kohaldamist ja teenistusliku järelevalve läbiviimist või distsiplinaarmenetluse kohaldamist ametniku suhtes saab inspeksioon taotleda ainult siis, kui jäetakse inspeksiooni ettekirjutus täitmata. Seega ei näe HMS ega AvTS ette võimalust karistada asutust või ametnikku teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmise korral.

Ärakuulamise kohustus enne haldusakti andmist

HMS § 40 lg-d 1 ja 2 sätestavad, et enne haldusakti andmist ning menetlusosalise suhtes sellise toimingute sooritamist, mis võib kahjustada tema õigusi, peab haldusorgan andma talle võimaluse arvamuse ja vastuväite esitamiseks. Antud juhul on Andmekaitse Inspeksioon teinud Pärnu linna Audru osavallale kaks järelepärimist, milles on andnud võimaluse oma vastuväidete ja seisukohtade esitamiseks. Nimetatud järelepärimistele ei ole Audru osavalla valitsus vastanud.

Kuigi HMS näeb enne haldusakti andmist ette ärakuulamise kohustuse, ei ole see kohustus siiski absoluutne. Haldusmenetluse käsiraamatu kohaselt ei pea asutus tagama, et ärakuulamine kindlasti toimuks. HMS § 40 lg 1 nõuete täitmiseks piisab mõistlikust võimalusest vastuväidete esitamiseks. Kui isik tähtaegselt vastuväiteid ei esita, siis ei takista see asutusel otsust langetamast, kui olulised asjaolud on muul viisil kindlaks tehtud.¹

Tulenevalt eeltoodust ning asjaolust, et Audru valla dokumendiregistrist nähtuvalt ei ole vallavalitsus vaide esemeks olevatele teabenõuetele vastanud, siis teen Pärnu linna Audru osavallale kohustusliku ettekirjutuse vaide esemeks olevatele teabenõuetele vastamiseks.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

Peainspektor

peadirektori volitusel

¹ A. Aedmaa, E. Lopman jt „Haldusmenetluse käsiraamat“ Tartu Ülikooli Kirjastus 2004, lk 228